

BESLUT
2016-04-11

Dnr: 2016-00359

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 18 januari 2016

Saken

Utbetalning

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för utbytesstudier i Republiken Kina, under tiden den 15 februari – 25 juni 2016. Han uppgav avseende utbetalning av bidrag och lån att han har stora kostnader som måste betalas i förväg, bland annat för flyg, vaccination, hälsoundersökning, visum, deposition avseende rum, hyra av rum och diverse tillkommande resekostnader. – NN bifogade bland annat olika dokument från skolan och kopia av bokning av flygbiljett.

CSN beviljade studiemedel under veckorna 8 – 25 år 2016. CSN avslog ansökan om att få hela studiemedelsbeloppet utbetalat innan studierna börjar, med hänvisning till att NN:s skäl inte är sådana särskilda skäl som krävs.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Han vill ha hela summan utbetald i förtid, gärna så snart som möjligt, för att klara alla kostnader. Det han har betalat hittills och bifogat kvitton för är flygbiljett om 4 700 kronor, vaccination om 300 kronor, läkarintyg om 2 900 kronor, lungröntgen om 600 kronor och förskottshyra om 2 400 kronor. Förutom dessa kostnader tillkommer följande kostnader, vilka han ännu inte har kvitto på; försäkring om 4 500 kronor, visum om 850 kronor, deposition om två månadshyror samt vaccination nummer två om 298 kronor. – NN bifogade kvitton över vissa kostnader.

CSN överlämnade ärendet och upplyste om att CSN inte har funnit skäl att ändra beslutet. CSN har därefter kommit in med ett yttrande i ärendet. CSN anförde i huvudsak följande. CSN anser att det bör finnas särskilda skäl att betala ut studiemedel på annat sätt än förskottsvis varje månad om den studerande kan visa att han eller hon, före den tidpunkt studiemedel annars skulle ha betalats ut

exempelvis har höga inledande levnadskostnader. Ett krav på att betala hyran i förskott är en sådan inledande levnadskostnad och när den förskottsbetalningen som krävs är hög anses det finnas särskilda skäl att betala ut hela beloppet i förskott. Vid bedömningen av om de inledande levnadskostnaderna bör anses vara höga kan enligt CSN:s mening en jämförelse göras med den första månatliga förskottsutbetalningen av studiemedel eller cirka fyra veckobelopp. NN:s kostnad för förskottshyror uppgår till cirka 7 200 kronor medan den första utbetalningen av studiemedel uppgår till 12 380 kronor. Kostnaden bör därför inte anses vara så hög att det finns särskilda skäl att betala ut hela beloppet i förskott. De övriga kostnader som NN uppgett att han måste betala innan studiernas början, dvs. flygresor, vaccination, hälsoundersökning, visum och diverse tillkommande resekostnader är inte sådant som ordinarie studiemedel är avsett att täcka. Dessa kostnader bör därför inte anses utgöra särskilda skäl att betala ut hela det ordinarie studiemedelsbeloppet i förskott. CSN anser därför att överklagandet bör avslås.

NN har beretts tillfälle att komma in med synpunkter på CSN:s yttrande, men han har inte hörts av.

Författningsbestämmelser

Bestämmelser om utbetalning av studiemedel finns i 3 kap. 30 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 39 § studiestödsförordningen (2000:655).

Enligt 3 kap. 39 § studiestödsförordningen sker utbetalning av studiemedel förskottsvis varje månad. Enligt samma bestämmelse får utbetalning göras på annat sätt om det finns särskilda skäl.

Enligt 3 kap. 25 b § andra stycket 4 studiestödsförordningen får CSN meddela föreskrifter om utbetalning av studiemedel för utlandsstudier.

Av 16 kap. 1 a § CSNFS 2001:1 framgår följande. Bestämmelser om att utbetalning av studiemedel vid studier i Sverige sker förskottsvis varje månad finns i 3 kap. 39 § studiestödsförordningen. Vid utlandsstudier sker utbetalning av studiemedel förskottsvis varje månad, om inte annat följer av 4 a §.

Av 16 kap. 4 § CSNFS 2001:1 framgår följande. Med undantag av den första utbetalningen för en studiestödsperiod betalas studiemedel ut den 25:e i månaden. Om denna dag inte är en bankdag, görs utbetalningen närmast föregående bankdag. Studiestödsperiodens första utbetalning görs tidigast den första dagen i studiestödsperioden. Om studiemedel betalas ut på annat sätt än förskottsvis varje månad enligt 4 a §, kan utbetalning dock göras tidigast tre veckor före studiestödsperiodens början.

Av 16 kap. 4 a § CSNFS 2001:1 framgår följande. Vid utlandsstudier får studiemedel i form av merkostnadslån betalas ut på annat sätt än förskottsvis varje månad om den studerande kan visa att han eller hon, före den tidpunkt studiemedel annars skulle ha betalats ut, måste bekosta sådant som lånet är avsett att täcka. Studiemedel får även betalas ut på annat sätt, om det finns särskilda skäl.

Nämndens bedömning

När det gäller frågan om kostnaderna som NN uppgett att han, innan studiernas början, måste betala för flygresa, vaccination, hälsoundersökning, visum och diverse tillkommande resekostnader har nämnden i ett vägledande avgörande, diarienummer 2015/02602, uttalat att ordinarie studiemedel är avsett att täcka endast allmänna levnadskostnader, såsom t.ex. hyra och mat, och således inte avsett att täcka andra kostnader. Mot bakgrund av att de av NN nämnda kostnaderna, enligt nämndens mening, heller inte är avsedda att täckas av ordinarie studiemedel finner nämnden att det därmed inte föreligger särskilda skäl att betala ut ordinarie studiemedel i förskott.

Vad härefter gäller NN:s kostnad för förskottshyror konstaterar nämnden att det, såsom CSN anført, bör finnas särskilda skäl att betala ut studiemedel på annat sätt än förskottsvis varje månad, om den studerande kan visa att han eller hon, före den tidpunkt studiemedel annars skulle ha betalats ut, har höga inledande levnads-kostnader. Enligt nämndens mening är ett krav på att betala hyra i förskott en sådan inledande levnadskostnad. Om den förskottsbetalning som krävs är hög bör det därmed finnas särskilda skäl att betala ut studiemedel i förskott. Nämnden delar CSN:s uppfattning att, vid bedömningen av om de inledande levnadskostnaderna ska anses vara höga, en utgångspunkt bör vara den första utbetalningen av studiemedel.

Som redovisats ovan uppgår NN:s beräknade kostnad för förskottshyror till cirka 7 200 kronor, medan den första utbetalningen av studiemedel uppgår till 12 380 kronor. Mot denna bakgrund, finner nämnden att NN:s inledande levnadskostnader, bestående av förskottshyror, inte kan anses vara så hög att det finns särskilda skäl att betala ut studiemedel i förskott.

Mot bakgrund av det ovan anförda ska överklagandet avslås.

Upplysningsvis kan nämnas att det finns möjlighet att ansöka om merkostnadslån för vissa extra kostnader som kan tillkomma vid utlandsstudier och att information om detta finns bland annat på CSN:s webbplats (www.csn.se).

Hans Göran Åhgren

Christina Sundström

Beslutet har fattats av: Charlotte Waas, ordförande, Anita Enocksson, vice ordförande, Hans Göran Åhgren, direktör, samt ledamöterna Johan Borre, Hans Eklund, Eva Gullfeldt, Mikael Herjevik och Birgitta Åkerman.
Föredragande: Christina Sundström

Kopia till CSN